

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Možnosti posilování rodičovských kompetencí matek užívajících nealkoholové drogy

Autor.: Veronika Motyčková Pětrošová

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Oldřich Matoušek

Oponent: Dr. Martina Richterová Těmínová

Autorka se zabývá ve své práci velmi aktuálním tématem léčby závislých matek s důrazem na posilování rodičovských kompetencí matek. Autorka je velmi dobře obeznámena s tématem, jelikož pracuje jako sociální pracovníce v Denním stacionáři SANANIM, které poskytuje ambulantní péči závislým matkám a diferenciatně diagnostický filtr pro residenční léčbu matek s dětmi.

Práce je velmi logicky uspořádána, východiska celé problematiky jsou uceleně zpracovány při využití aktuálních zahraničních výzkumů a aktuální dostupné literatury. Autorka též využívá svých zkušeností z praxe.

Jako přínosné považuji zpracování kapitol o rodičovských kompetencích a emočních vazbách. Autorka precizně definuje a vybírá nejpodstatnější kompetence pro vývoj dítěte závislé matky. V další části popisuje specifika závislých matek, důsledky užívání matky pro plod, rizikové faktory. Veškeré tyto informace jsou zase ilustrovány a postaveny na výzkumech.

V poslední teoretické části popisuje jednotlivé služby v o.s. SANANIM, které se matkami zabývají.

Z teoretické části též vyplývá, že výzkumníci a teoretici se zaměřují především na popis negativních faktorů, vůbec se nezaměřují na pozitivní faktory, na kterých je možno stavět a které se dají využít v léčbě závislých matek a výchově jejich dětí.

Autorka považuje za základní moment vývoje dítěte kvalitu mateřského vztahu. Též velmi dobře upozorňuje, že se jedná o nejvíce stigmatizovanou skupinu, která je ve veřejnosti, ale i řadou odborníků výrazně odmítána.

V praktické části autorka využívá vlastního pozorování klientek v různých typech služeb, provádí rozhovory s odborníky, které s matkami pracují. Vydefinovává několik základních hypotéz. Na závěr práce navrhuje potřebné změny a doplnění jednotlivých programů tak, aby podporovaly více zvyšování kompetencí matek.

V metodě pozorování se autorka zúčastnila jednotlivých aktivit matek s dětmi jako pozorovatel, který nevstupuje do procesu. V práci jsou uvedeny situace, které upozorňují na nedostatky v kompetencích matky, na problémy ve vztahování se ke svým dětem, problémy v komunikaci s dítětem. Musím říci, že tyto situace působí velmi beznadějně, i když bychom v nich našli i velký potenciál rozvíjejících se mateřských kompetencí. V práci není zpracována analýza těchto pozorování, což si myslím je škoda, i když je zřetelné, že se autorka snaží vyhnout vnášení svých vlastních emocí a postojů do procesu.

Praktická část ověřila všechny hypotézy, které si autorka stanovila. Na závěr navrhla možné změny a doplnění programu v jednotlivých zařízeních o.s. |SANANIM. Z mého pohledu je řada návrhů velmi inspirativních, bylo by užitečné je do programů zahrnout. Jedná se o opatření spíše technického, či programového rázu.

Závěr: Práci považuji za ucelenou, s logickou stavbou. Autorka použila adekvátní metody výzkumu. Za velké pozitivum považuji, že autorka vyvozuje z praktické části i konkrétní výstupy, které mohou zlepšit a zkvalitnit práci v jednotlivých zařízeních o.s SANANIM. Při obhajobě diplomové práce se doporučuji zaměřit na analýzu vlastních pozorování autorky. V případné další práci by bylo zajímavé zaměřit se na metody , které zvyšují mateřské kompetence závislých matek a na protektivní faktory, které mohou rozvoj kompetencí podpořit.

Navrhované ohodnocení: výborně

V Praze dne 5.9.2007

Dr. Martina Richterová Těmínová